

trykkeligt af denne følelsesblottede og nedslående, men slet ikke udleverende eller umotiverede slutning. Kærligheden har altid haft trange kår i Altmans univers – den får ikke engang lov at dø i spektakulær skønhed, men går bare til grunde helt banalt.

»Thieves Like Us« er på mange måder en imponerende film, som på en begavet og konsekvent måde får behandlet et slidt tema, så det virker frisk og relevant. Men jeg skal ikke skjule, at på mig virker filmen lumske kedelig, og i mit forsøg på at placere ansvaret er jeg standset ved skuespillerne. Når den lidt ynkelige historie har svært ved at fange interessen, er det ikke bare, fordi Altmans tilbageholdende stil virker hæmmende på indlevelsen, men også fordi skuespillerne virker lige så karakterløse som de personer, de fremstiller.

Med sin tiltagende fornægten af de virkemidler, der bevisligt kan fastholde et publikum løber Altman en alvorlig risiko for at distancere sig ikke blot fra det Hollywood, som han siden »MASH« ikke har givet en acceptabel succes, men også fra det publikum, hvis forestillinger han så målbevidst prøver at provokere. Det er et spørgsmål, om biografgængerne fortsat vil acceptere hans nedbrydning af de bestående myter, uden at den beske pille har det sukkerovertræk, som f.eks. to etablerede stjerners tilstedeværelse kunne have været i »Thieves Like Us«. Altmans intentioner er beundringsværdige, og det er beklageligt, men ud fra denne film at dømme forståeligt, hvis publikum alligevel foretrækker den uantastede myte om Bonnie og Clyde, den, Spielberg bygger videre på i »Sugarland Express«.

Jørgen Oldenburg

■ TYVE SOM OS

Thieves Like Us. USA 1974. Dist: United Artists. P-selskab: Lion's Gate Films, Inc. En Jerry Bick og George Litto Produktion. Ex-P: George Litto. P: Jerry Bick. As-P: Robert Eggenweiler, Thomas Hal Phillips. P-ass: Jean D'Oncieu. Inst: Robert Altman. Instr-ass: Tommy Thompson, Mike Kusley. Manus: Calder Willingham, Joan Tewkesbury, Robert Altman. Efter: Roman af Edward Anderson *. Foto: Jean Boffety. Kamera: George Bouillet, James Blanford, Harry Walsh III. Visuel-kons: Jack DeGovia, Scott Bushnell. Farve: De Luxe. Klip: Lou Lombardo. Ass: Tony Lombardo, Dennis Hill. Rekvis: Marty Wunderlich. Tone: Don Matthews. Medv: Keith Carradine (Bowie), Shelley Duvall (Keechie), John Schuck (Chinamaw), Bert Remsen (T-Dub), Louise Fletcher (Mattie), Ann Latham (Lula), Tom Skerritt (Dee Mobley), Al Scott (Stammers), John Roper (Jasbo), Mary Waits (Noel), Rodney Lee Jr. (James Mattingly), William Waters (Alvin), Joan Tewkesbury (Dame på jernbanestationen), Dr. Edward Fisher (Bankgidsel), Josephine Bennett (Bankgidsel), Howard Warner (Bankgidsel), Eleanor Matthews (Mrs. Stammers), Pam Warner (Kvinde ved ulykke), Suzanne Majure (Cola-pige), Walter Cooper (Sheriff), Lloyd Jones (Sheriff). Længde: 123 min., 3365 m. Censur: Hvid. Udl: United Artists. Prem: Alexandra 3.6.74.

* Edward Andersons roman er tidligere blevet filmatiseret af Nicholas Ray med titlen »They Live by Night« (1947), og allerede ved romanens fremkomst i 1937 forsøgte Rowland Brown at finde mulighed for at skabe en film over historien.

Her går det godt

Den fundente revolution giver det fuldendte samliv mellem mand og kvinde. Det er budskabet, man kan få frem ved at vende vrangen ud på Godard-Gorins film »Tout va bien« (»Det går godt«).

Eller skal man korrigere til »den intellektuelle mand og kvinde«? Havde filminstruktøren Jacques ikke langsomt ladet sig trække med af »The White Backlash«, men holdt sig tro mod den skønne maj 1968, han oplevede med journalisten Susan De Witt, havde de levet lykkeligt sammen den dag idag, to år efter filmen om »Maj 68, fire år efter« blev lavet. Eller vil det netop altid være sådan nogen som Jacques (tidligere kommunist og nuværende filmmand, »der engang imellem laver en reklamefilm. Nuancen er vigtig«, som Jacques siger som sig selv) der gør alle revolter umulige? Er det det, Godard-Gorin spørger om? Og hvem spørger de? Dig og mig? Eller sig selv?

Indledningsvis tager Godard-Gorins billeder ihvertfald ironisk sikkerhedsafstand fra filmverdenens traditionelle pølsemaskine af satsning og nødvendige omkostninger for arbejdskøberen. Meget overbevisende rives check efter check af til de medvirkende i »Tout va bien«. Mens filmens slagteriarbejdere allerede er kommenterende tilstede på lydsiden. En fortrinlig start, der dog samtidigt viser, at filmskaberne kan trække alle de arbejdere ind det skal være, filmens par er ikke til at drive ud af focus, til trods for at de er temmelig arbejdsløse undervejs, hvor vi må overvære deres mere og mere åndeløse gispen efter ny ilt. Hvorfor har de to så svært ved at fungere? spørger man sig selv. Måske fordi Godard-Gorin stiller sig den vanskelige opgave at få dem både lødige og lumpne nok. Vi får at vide, hvor tilfældigt de kom ind i det hele: Susan De Witt fordi hun i hin berømte maj ved et tilfælde netop var overflyttet fra kultur-til aktualitetsafdelingen i American Broadcasting Systems Paris-kontor, og Jacques fordi han som venstre-velorienteret tilfældigvis var med og kunne præsentere hende for »navnene«. Disse to turister vil Godard-Gorin alligevel gerne give ansvaret for revoltens langsomme bortvisen, og det er ikke svært at lade Jacques afsløre sig selv med drenget charme a la Louis Miehle-Renard i »interviews«, på linie med filmens drevne arbejdsgiver og fagforeningsrepræsentanten. Måske er Jacques og Susan lødigt vildt, to af dem, der bagefter lod reaktionen vokse, men er det så ikke at rette smed for bager at lade deres indbyrdes KÆRLIGHED opgave ånden? De arbejdere eller studenter, der eventuelt »kom på bedre tanker« holdt vel ikke op med at kunne elske eller blive elsket? Men filmen handler muligvis om de anderledes love, der gælder for kærlighed mellem intellektuelle?

For den kvindelige arbejder, der efter fyraften deltager i besættelsen af pølsefabrikken Salumi, er problemet, om manden derhjemme nu tager sin tur og passer børnene så længe. Denne lille situation viser med al tydelighed, hvor vanskeligt det er at ville dele andres pro-

blemer. »Journalistens billede dækker ikke. Han har medlidenhed, men det lykkes aldrig«, siger en af de bedst formulerede arbejdere i filmen. Det er lige her, man har grundlæggende mistillid til »Tout va bien«. Hvorfor ikke nøjes med at konstatere, at en velaflagt, charmerende filmmand og en kæk, langbenet journalistpige fra USA står temmelig langt fra det, der overgår arbejdere, også fire eller seks år efter maj 68? Der indføres et kærlighedspar, og der tages straks afstand fra det. »Sådan eet skal der være i alle film«, ironiserer Godard-Gorin, og lader yderligere rollerne besætte med Jane Fonda og Yves Montand, godt nok kendte for et progressivt image (også), men ikke Godards egne fund. Alt ialt bliver det nok for svært at sammenkoble arbejderne fra filmens Dario Fo-lignende fabriksbesættelse med det tilfældigt med-indespærrede, sociologisk interesserede kærlighedspar. De to figurer er dømt til isolation. Til trods for eller på grund af Godards opfindsomme verfremdung, inklusive fabrikkens som gennemskåret dukkehus, Montand med kødsaven under parteringen af svinekroppe og Janes kamp med fars og tarme. De elskende var tilfældigvis på chefens kontor efter et interview til serien »Arbejdsgiveren idag«, da hans dør blev låst udefra af personalet. Straffen for personalet hører vi ikke noget om, men Jacques og Susan må til sidst sidde stumme og se sig selv i lyset af historien. Tiden læger alle sår. Også dem, der skulle være holdt åbne. Får helt og helinde os til at tænke? Kun sørgelige tanker. Og for dem med sådan trang: kan vi identificere os med dem? Vanskeligt. Men hvor finder man i øvrigt figurer, der er så godt orienterede om, hvad der sker bag samfundets kulisser, at vi kan få overblik ved hjælp af dem, uden at de samtidigt befinder sig flere kilometer borte fra den arbejderklasse, det vel trods alt drejer sig om? Såvel problemet som filmen tygger på sin egen hale.

Leif Petersen

■ HER GÅR DET GODT

Tout va bien/Crepe padrone tutto va bene. Frankrig/Italien 1972. Dist: Gaumont/Fida. P-selskab: Anouchka Films - Vicco Films (Paris)/Empire Films (Rom). P: Jean Pierre Rassam. P-leder: Alain Coiffier. I-leder: Armand Barboulet. P-ass: Volker Lemké, Jacques Perrier, Philippe Venault. Instr: Jean-Pierre Gorin, Jean-Luc Godard. Manus: Jean-Luc Godard, Jean-Pierre Gorin, Giovanni Simonelli. Foto: Armand Marco. Kamera: Yves Agostini, Edouard Burgess. Farve: Eastmancolor. Klip: Kenout Peltier, Claudine Merlin. Ass: Isabel Pons, Jean-Hugues Nélkene. Dekor: Jacques Dugied, Olivier Girard, Jean-Luc Dugied. Sp-E: Jean-Claude Dolbert, Paul Trielli, Roger Jumeau, Marcel Vantieghem. Tone: Bernard Ortion, Gilles Orton, Antoine Bonfanti. Stills: Alain Miéville, Anne-Marie Michel. Medv: Yves Montand (Jacques), Jane Fonda (Susan DeWitt), Vittorio Caprioli (Fabrikschefen), Elisabeth Chauvin (Geneviève), Castel Casti (Jacques), Eric Chartier (Lucien), Bugette (Georges), Yves Gabrieli (Léon), Pierre Oudry (Frédéric), Jean Pignol (CGT delegeret), Michel Marot (Delegeret for kommunistpartiet), Huguette Miéville (2. delegeret for kommunistpartiet), Anne Wiazemsky, René Defleurieue (Venstreorienterede), Didier Gaudron (Germain), Luce Marneux (Armande), Nathalie Simon (Jeanne), Louise Rioton (Lyse), Chris Tullio, Ibrahim Seck. Længde: 95 min. Censur: Ingen. Udl: Kollektivfilm. Prem: Delta 25.3.74. Vist i TV den 9.8.74 under titlen »Det går godt«. Filmen er indspillet i begyndelsen af 1972.